

**Tisková zpráva ke zprávě „Zvyšování míry pohlcování oxidu uhličitého
– doporučení, jak využít možnosti a řešit rizika v EU“**

**Nová zpráva poradního výboru EU pro změnu klimatu obsahuje
doporučení, jak zvýšit míru pohlcování oxidu uhličitého a současně
využít možnosti a řešit rizika.**

Evropský vědecký poradní výbor pro změnu klimatu dnes zveřejnil zprávu s názvem „Zvyšování míry pohlcování oxidu uhličitého – doporučení, jak využít možnosti a řešit rizika v EU“. Zpráva uvádí nejdůležitější opatření, která by EU měla přijmout k urychlení zavádění pohlcování oxidu uhličitého, a zdůrazňuje jeho potenciál, pokud jde o podporu inovací, obnovu ekosystémů a vytváření ekonomických příležitostí při současném zajištění záruk v oblasti životního prostředí a sociálních otázek.

Změna klimatu již má negativní vliv na ekosystémy, infrastrukturu, potravinové zabezpečení a energetickou bezpečnost v celé Evropě i ve světě. Rok 2024 byl nejteplejším rokem od roku 1850. Abychom dokázali zastavit globální oteplování, stabilizovat klima a zmírnit nejzávažnější dopady změny klimatu, je velmi důležitým opatřením kromě výrazného snižování emisí také pohlcování oxidu uhličitého (CO₂) z atmosféry.

EU se zavázala dosáhnout do roku 2050 nulových čistých emisí a ve výsledku i čistých negativních emisí, kdy množství pohlceného CO₂ převyšuje jeho emise. Ze současného vývoje, kdy se neustále snižuje schopnost propadu uhlíku v EU (schopnost přírodních systémů EU, jako jsou lesy a půda, absorbovat a ukládat CO₂) a nové metody pohlcování CO₂ jsou zaváděny pomalu, je zřejmé, že je naléhavě zapotřebí důrazné politické reakce za účelem zvýšení míry pohlcování CO₂ v celé EU.

Prof. Ottmar Edenhofer, předseda poradního výboru, v této souvislosti uvedl: „Aby EU dosáhla svých klimatických cílů, musí rychle zvýšit míru pohlcování oxidu uhličitého a zároveň usilovat o výrazné snížení emisí. Dynamický soubor opatření může díky správným pobídkám urychlit inovace a posílit pozici EU v celosvětovém závodě o vedoucí postavení v oblasti čistých technologií.“

Ke zrychlení pohlcování oxidu uhličitého jsou velmi důležité samostatné cíle, větší podpora inovací a záruky v oblasti životního prostředí

Poradní výbor doporučuje stanovit samostatné právní cíle pro trvalé pohlcování CO₂ a pro dočasné pohlcování CO₂, aby investiční signály byly jasné a byl podpořen technologický pokrok. Vyzývá k navýšení finančních prostředků na inovace a k posílení tržních pobídek s cílem podpořit včasnou poptávku po pohlcování CO₂ a současně zajistit důkladné monitorování a zapojení společnosti za účelem zvýšení povědomí o této problematice a řešení rizik.

Prof. Laura Diaz Anadon, místopředsedkyně poradního výboru, k tomu dodala: „Klíčovou prioritou EU je urychlení inovací a konkurenceschopnost. V případě pohlcování oxidu uhličitého to vyžaduje jasné pokyny a značné veřejné investice za účelem zlepšení připravenosti různých metod pohlcování CO₂ z technologického i obchodního hlediska. Zajistit, aby pohlcování CO₂ přineslo zamýšlené přínosy pro klima, zachovalo

ekologickou vyváženost a řešilo sociální problémy, může pomoci diverzifikace, důkladné monitorování a zapojení veřejnosti.“

Postupné začleňování trvalého pohlcování CO₂ na trhu EU s uhlíkem by zajistilo nákladově efektivní zavádění tohoto opatření

K překonání problémů v rané fázi je nutná veřejná podpora. Poradní výbor také doporučuje postupně začlenit trvalé pohlcování CO₂ do systému EU pro obchodování s emisemi. To by umožnilo vytvářet v rámci projektů týkajících se trvalého pohlcování CO₂ uhlíkové kredity podle přísných kritérií udržitelnosti, čímž by vznikl inovativní model financování pro zvýšení míry pohlcování CO₂ a zároveň by se omezila závislost na veřejných rozpočtových prostředcích.

Prof. Ottmar Edenhofer v této souvislosti uvedl: *„Jakmile bude zaveden spolehlivý rámec pro certifikaci, pomůže začlenění trvalého pohlcování CO₂ do systému EU pro obchodování s emisemi uvést do rovnováhy snižování emisí a pohlcování CO₂, a to nákladově efektivním způsobem. Pohlcování CO₂ by mělo být zaváděno postupně a mělo by být pečlivě řízeno s ohledem na technologickou připravenost a environmentální rizika. Kromě toho by na nabídku kreditů za pohlcování uhlíku a poptávku po nich měla dohlížet zprostředkovatelská instituce, aby byla zajištěna spolehlivost a účinnost zavedeného systému.“*

Poradní výbor rovněž doporučuje uznat „rozšířenou odpovědnost producentů emisí“, v rámci které by současní producenti emisí museli přispívat na budoucí pohlcování skleníkových plynů, které vypouštějí. Takový přístup by přispěl zejména k dosažení čistých negativních emisí v EU.

Zvrácení snižování propadu uhlíku dosahovaného prostřednictvím půdy v EU pomocí zvýšení míry dočasného pohlcování CO₂

Poradní výbor varuje před kritickým snižováním schopnosti propadu uhlíku v EU, která se ještě zhoršila v důsledku dopadů změny klimatu, jako jsou lesní požáry, sucha a záplavy. V zájmu zvrácení tohoto trendu doporučuje poradní výbor nové cenové nástroje, které by odměňovaly správce půdy za zachycování uhlíku a stanovovaly ceny emisí v odvětví půdy.

Prof. Jette Bredahl Jacobsen, místopředseda poradního výboru, k tomu dodal: *„Politiky EU v oblasti využívání půdy nejsou v současné době dostatečně sladěny s cíli v oblasti klimatu a udržitelnosti. Inteligentnější pobídky ve formě odměn za pohlcování CO₂ v odvětví půdy mohou přinést finanční prostředky, které pomohou obnovit propad uhlíku v EU a zvýšit odolnost ekosystémů vůči změně klimatu.“*

O pohlcování oxidu uhličitého

Pohlcováním oxidu uhličitého se rozumí zachycování CO₂ z atmosféry a jeho trvalé ukládání.

Dočasná pohlcování CO₂ jsou metody, pomocí kterých se zásoba uhlíku v přírodním prostředí zvyšuje, např. prostřednictvím zalesňování nebo ukládání uhlíku do půdy. Ukládání CO₂ je pouze dočasné, neboť uhlík se uvolní do atmosféry během několika let až staletí. Při **trvalém pohlcování** je CO₂ uložen na tisíciletí, obvykle v geologických souvrstvích.

Nejdůležitějšími metodami trvalého pohlcování CO₂, o nichž se v současné době diskutuje, je výroba bioenergie se zachycováním a ukládáním uhlíku a přímé zachycování a ukládání uhlíku ze vzduchu.

O Evropském vědeckém poradním výboru pro změnu klimatu

Evropský vědecký poradní výbor pro změnu klimatu je nezávislý orgán, který poskytuje Evropské unii (EU) vědecké a odborné poznatky a poradenství v oblasti změny klimatu. Vyhodnocuje politiky a určuje opatření a možnosti, jak úspěšně dosáhnout klimatických cílů EU. Byl zřízen v roce 2021 nařízením stanovujícím evropský právní rámec pro klima. Tvoří jej patnáct nezávislých vedoucích vědeckých odborníků s odbornými znalostmi pokrývajícími široké spektrum relevantních vědních oborů. [Více informací o tomto poradním výboru naleznete zde.](#)

Kontakt pro tisk: Rasmus Sangild / rasmus.sangild@esabcc.europa.eu

Disclaimer: Tento produkt byl přeložen s pomocí Překladačského střediska pro orgány EU a je poskytován pouze pro informaci. Přestože jsme vynaložili veškeré úsilí, abychom zajistili přesnost a úplnost, nemůžeme to zaručit. Na překlad se proto nelze spoléhat pro právní nebo úřední účely. Za oficiální verzi je třeba považovat anglický originál.